
DE
JONGSTE
IKSMONUMENTEN
VAN NEDERLAND

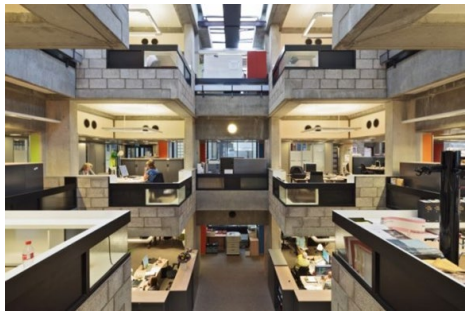

De eerste
15
rijksmonumenten

Onderzoeken

Afb. 1. De planning voor het ontwikkelen van de definitieve handreiking in 2025

Samen betekenis geven aan een monument

Inspiratiedocument voor samenspraak,
meerstemmigheid en
integrale erfgoedbenadering in de waarderingspraktijk

Pré-selectie naar selectie Post 65 monumenten

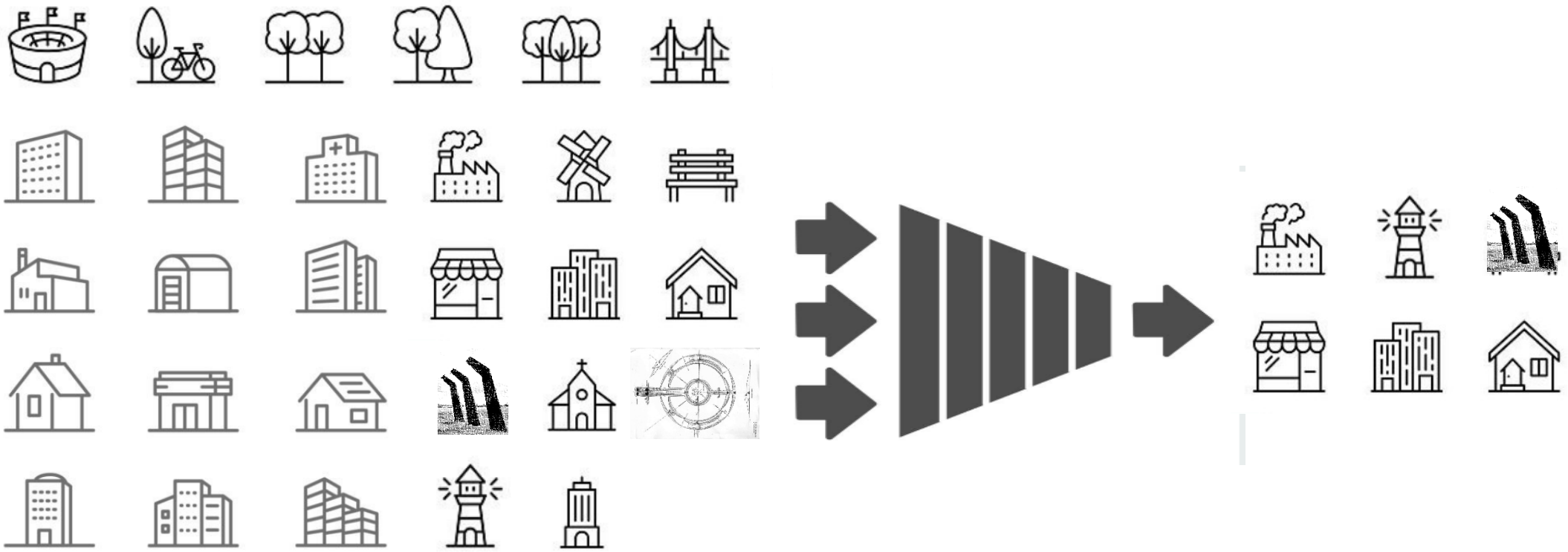

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

Post 65 Gebieden

Regiobijeenkomst Noord-Brabant en Limburg

29 oktober 2026

Marcel IJsselstijn

Welvaart
Groei
Actie
Milieu
Vrijheid
Ordenen

Opdracht onderdeel gebieden

- Maak een nationale set van gebieden in samenwerking met het land.
- Onderbouw het selectie- en het waarderingskader dat heeft geleid tot een nationale set. Zoek zo veel mogelijk aansluiting bij de zes verhaallijnen die in het kader van Post65 gebouwd erfgoed zijn ontwikkeld of ontwikkel eigen verhaallijnen voor gebieden.
- Leg de gebieden vast op een digitale kaart.
- Verken het mogelijk in te zetten instrumentarium, niet alleen op rijksniveau maar ook op provinciaal of gemeentelijk niveau.
- Geef een advies over de bescherming van de nationale set gebieden.
- Deel de kennis tijdens het project zowel intern als extern.

- Inventariseren
- Waarderen
- Selecteren
- Karteren
- Instrumentarium verkennen
- In samenwerking met het land

Bestaande inventarisaties

- Gemeenten: o.a. Den Haag, Utrecht, Leiden, Apeldoorn, Ede, Enschede, Nieuwegein, Zoetermeer
- Provincies: Zeeland (via Heemschut), Drenthe (jonge landschappen), Friesland (via Heemschut), Flevoland
- International New Town Institute (INTI): groeikernen
- Zelfstandig onderzoekers
- Universiteiten en hogescholen
- Provinciale steunpunten/adviesorganisaties

Longlist

- Iedereen kon aandragen
- Gegroeid tot ruim 1500 items
- Vooral gebouwen en objecten
- Weging: wat is van nationaal belang?

Aanvullend onderzoek

- Aanvullend onderzoek voor de belangrijkste typen gebieden:
  - Woonwijken (woonhuizen en woonlandschappen)
  - Stadsvernieuwing
  - Recreatiegebieden
  - Landinrichtingen/ruilverkavelingen

- Stageonderzoeken naar:
  - Winkelcentra
  - Universiteitscampussen

Aanvullend onderzoek

- Hoe zijn ontwikkelingen op hoofdlijnen verlopen in Nederland tussen 1965 en 1990 en welke gebieden kunnen van deze ontwikkelingen tegenwoordig als nationale toonbeelden worden beschouwd?
- Beperkte set toonbeelden met een aanzet tot waardering
- Rapporten hebben 87 toonbeelden en nog 60 aanvullende voorbeelden opgeleverd
- Dit is nog géén selectie voor een nationale set gebieden!

Aanvullend onderzoek

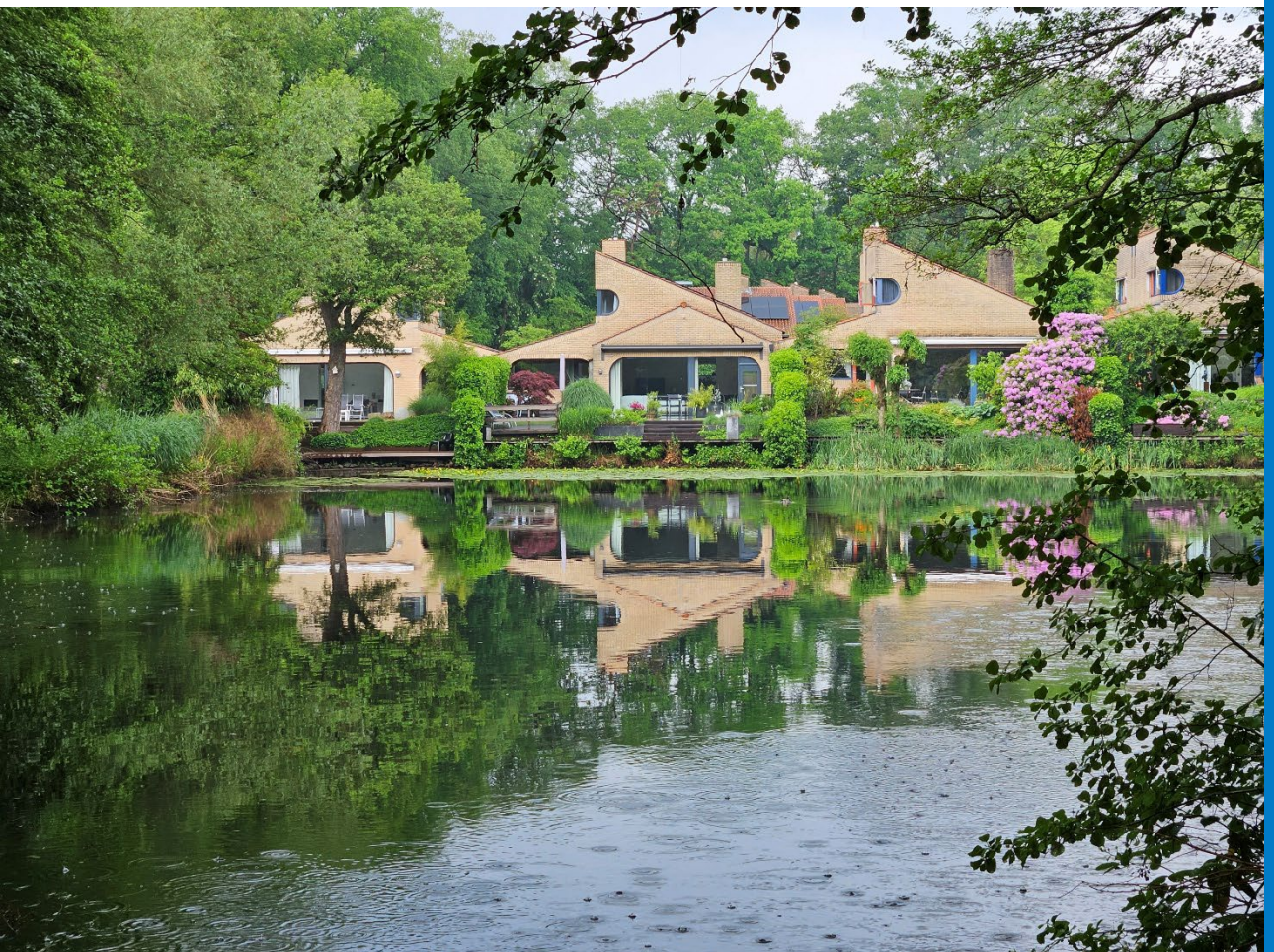

- Woonlandschappen
- SteenhuisMeurs
- Rapport staat reeds online op www.cultureelerfgoed.nl
- 15 toonbeelden verdeeld over vier ‘families van wijken’

- Wonen in een parklandschap
  - Landschap domineert, is alomtegenwoordig
  - Geen klassieke straatprofielen, vaak geschakelde bebouwing
  - Gemeenschapsgevoel/collectieve voorzieningen
- Voorbeelden: Molenwijk, Amsterdam, Park Rozendaal in Leusden

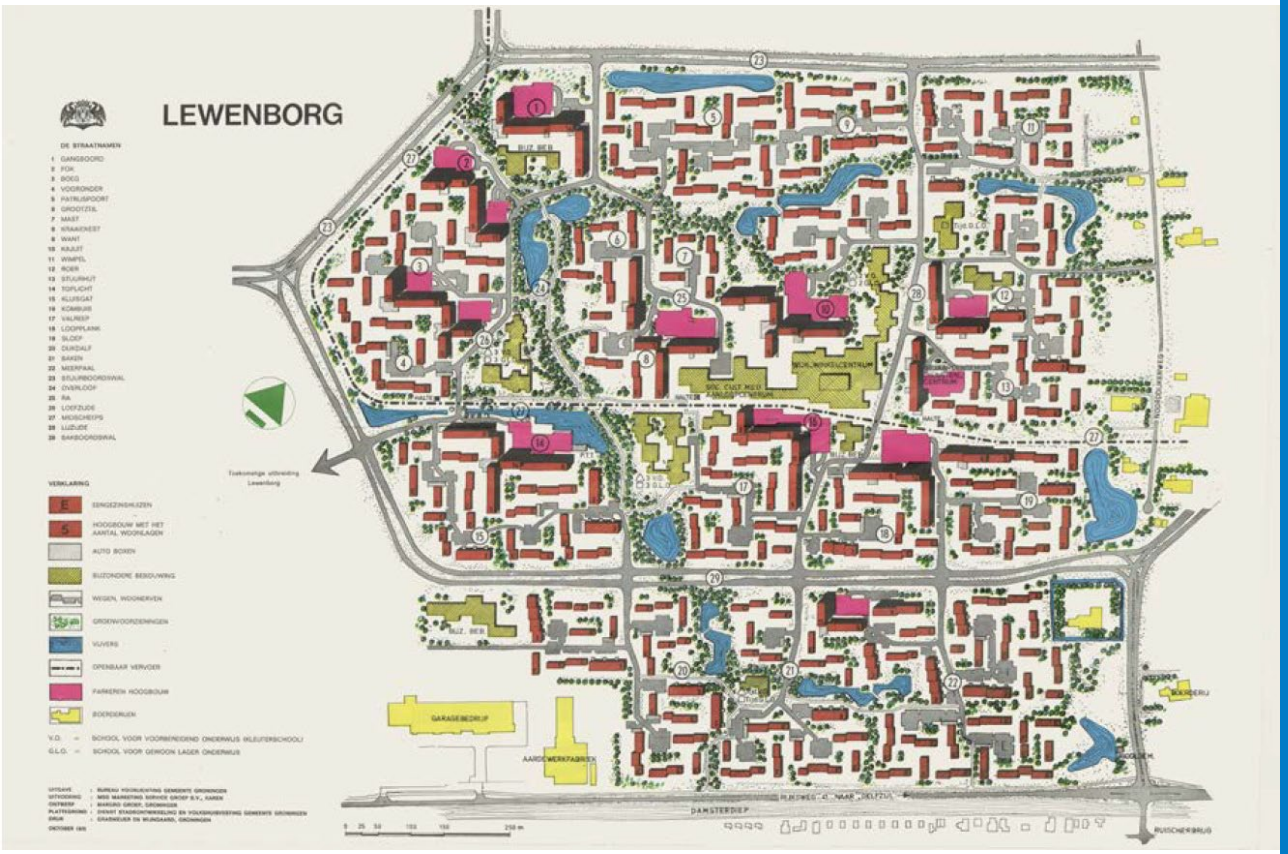

- Ontworpen vanuit de wijkgedachte 2.0:
  - Geleding van de wijk van groot naar klein (wijk-buurt-straat-erf)
  - Hiërarchische verkeersstructuur
  - Veel gedeelde openbare ruimte
  - Architectuur ondergeschikt aan stedenbouwkundige opzet
- Voorbeelden: Haagse Beemden (Breda), Geestenberg (Eindhoven)

Haagse Beemden, Breda

11
Google Earth
©2026 Google

Geestenberg, Eindhoven

Haesselderveld, Geleen

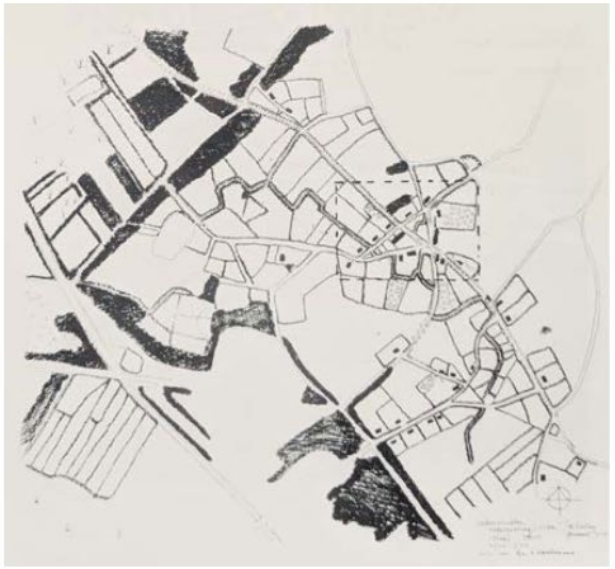

Historische landschapsstructuren. Bron: Van den Eerenbeemt, 1986.

Plattegrond van de wijk. Bron: De Jong, 1985.

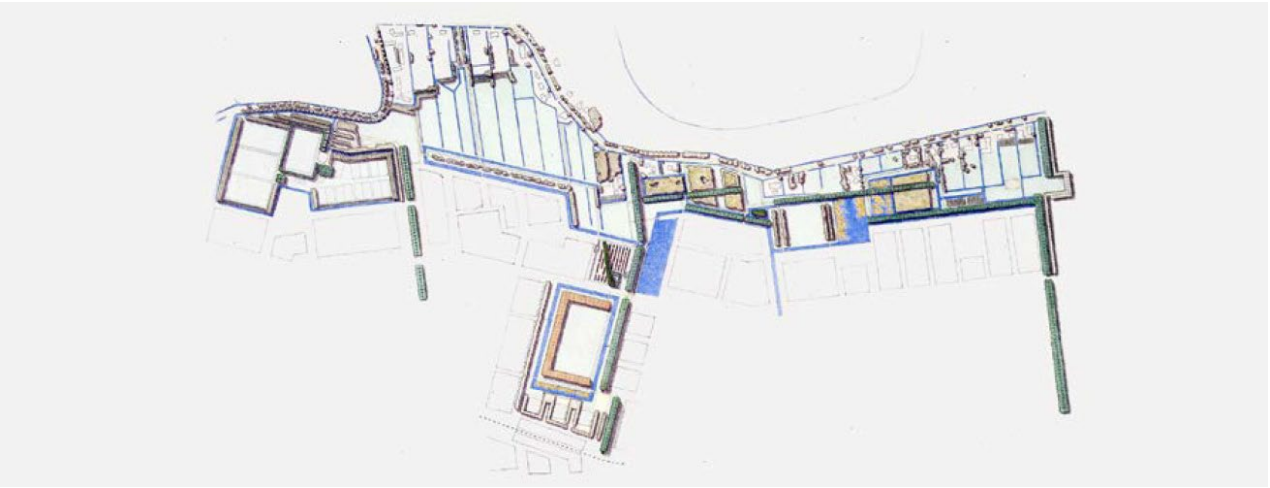

- Voortbouwen op de regionale typologie
  - Gebiedseigen kenmerken van het landschap zijn uitgangspunten voor het ontwerp
  - Historische structuren als het beekdal en de brink in De Hellen, Goirle
  - Dijken, weteringen en bomenrijen in de polders zoals in Zevenkamp, Rotterdam of Groot Achterveld, IJsselstein
- Voorbeeld: Gele Hoeve, Rosmalen; De Hellen in Goirle, Tweevoren in Nuenen

De morfologie van een Brabants zanddorp: cultuurhistorie als inspiratiebron in De Hellen, Goirle

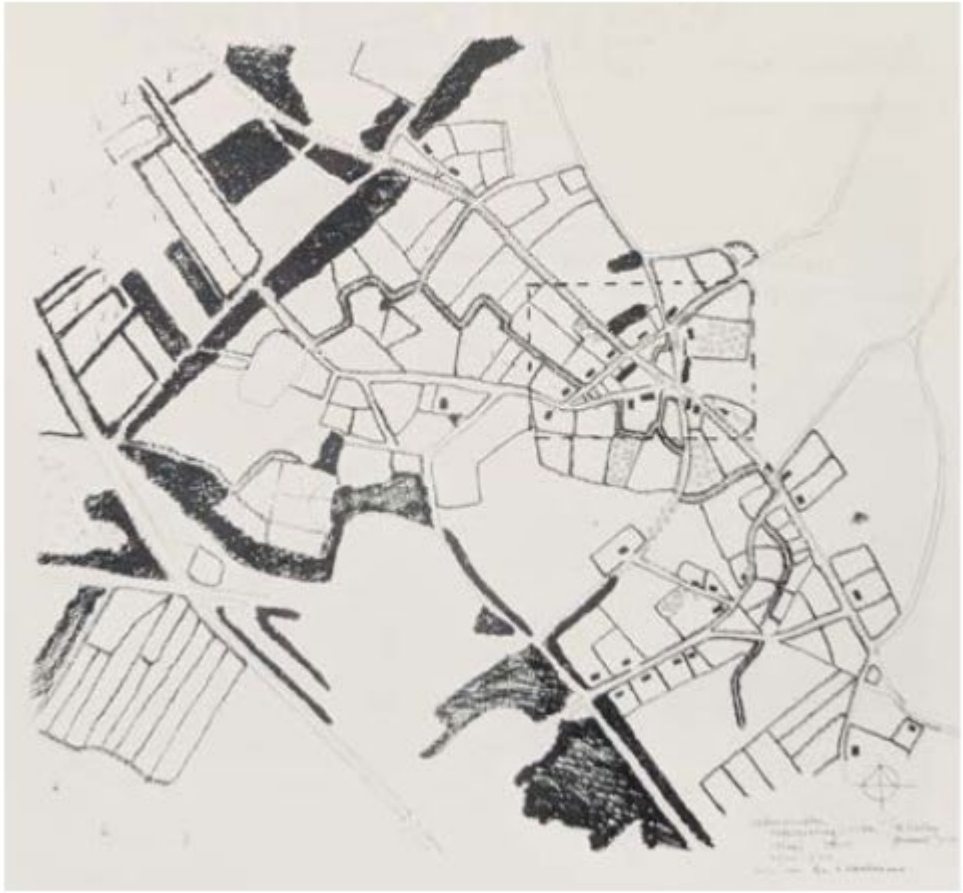

Historische landschapsstructuren. Bron: Van den Eerenbeemt, 1986.

Plattegrond van de wijk. Bron: De Jong, 1985.

De brink (Frankische Driehoek).

Een van de centrale groenzones.

Huizen maken adres aan de centrale groenzone.

De brede, beplante westrand van de wijk.

Voetgangersroute.

Fietsroute.

Variatie in de straatwanden.

Beplante woonstraten en -paden.

Parkeren rondom een plantsoen.

Doorwaadbare woonblokken.

Variatie in de straatwanden.

Overgang van woonpad naar plantsoen.

Pittoreske aanleg op de zandgronden: Gele Hoeve in Rosmalen

Entreestraat van Gele Hoeve.

Woonstraat met berken en begroeide bermen.

Woonstraat met linden en lage hagen.

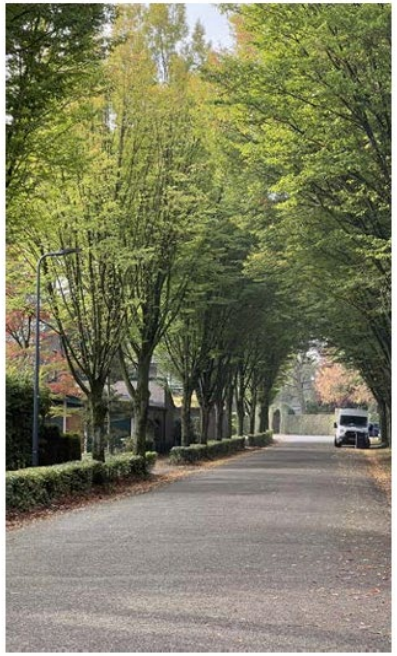

Woonstraat met haagbeuken.

Centrale groenzone met abelen.

Een achterstraat, ook landschappelijk ingericht.

Parkeren op eigen terrein tussen de bomen en tuinbeplanting.

Parkeren op straat tussen de straatbomen en bermen.

Parkeren ingebed tussen hagen en onder bladerdek. Foto's van SteenhuisMeurs.

63

- Het woonlandschap als besloten, collectieve tuin
  - Ketens van gebouwen omgeven collectieve ruimtes of tuinen
  - Sterke architectonische samenhang in bebouwing
  - Vaak op voormalige landgoederen of buitenplaatsen
- Voorbeelden: Teesinkbos, Boekelo, Uytenbosch, Baarn of Menthenberg Arnhem

Aanvullend onderzoek

- Stadsvernieuwing
- Lara Voerman en Evelien van Es
- Rapport komt binnenkort online
- Toonbeelden vooral in (grote) historische binnensteden en 19de/vroeg-20ste-eeuwse wijken

Stadsvernieuwing: meerdere ingrepen

- Verbeteren van het stedelijk weefsel
- Verrijken van de leefomgeving
- Renoveren van woningen
- Contextueel nieuwbouwen
- Herontwikkelen op braakliggende terreinen
- Herbestemmen en restaureren

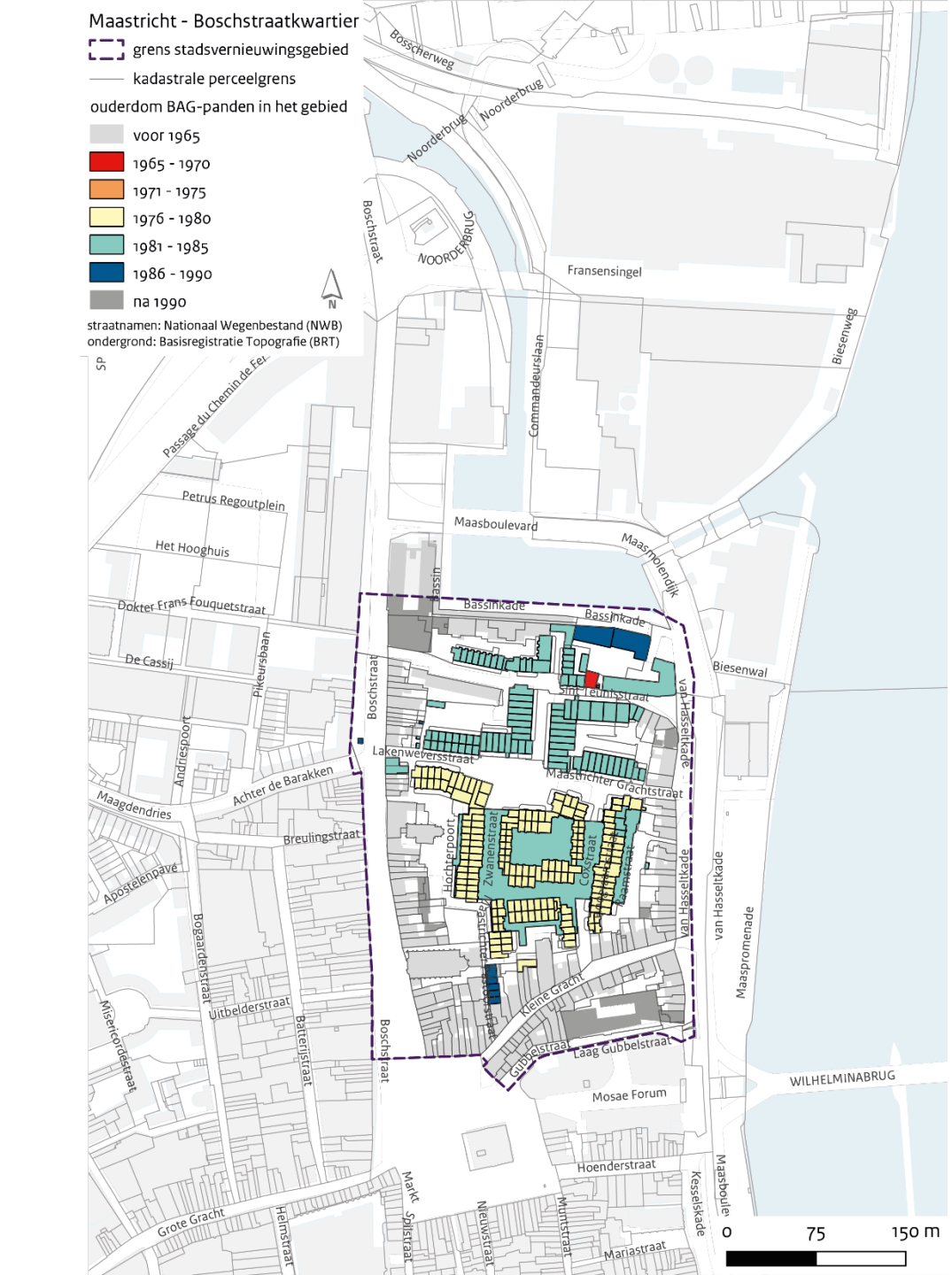
Maastricht - Boschstraatkwartier
grens stadsvernieuwingsgebied
kadastrale perceelgrens
ouderdom BAG-panden in het gebied
voor 1965
1965 - 1970
1971 - 1975
1976 - 1980
1981 - 1985
1986 - 1990
na 1990
straatnamen: Nationaal Wegenbestand (NWB)
ondergrond: Basisregistratie Topografie (BRT)
N
Bosscherweg
Noorderbrug
NOORDERBRUG
Boschstraat
Fransensingel
Biesenweg
Commandeurslaan
Passage du Chemin de Fer
Petrus Regoutplein
Het Hooghuis
Maasboulevard
Maasmolendijk
Dokter Frans Fouquetstraat
De Cassij
Pikeursbaan
Bassinkade
Sint Pietersstraat
Biesenwal
Van Aasseltlaan
Lakenweversstraat
Maastrichter Grachtstraat
Andriespoort
Achter de Barakken
Maagdendries
Breulingstraat
Apostelenpavé
Hoogerpoort
Zwanenstraat
Cox-straat
Kamerstraat
Van Hasseltkade
Maaspromenade
Bogaardenstraat
Uitbelderstraat
Batterijstraat
Miseriordestraat
Kleine Gracht
Gubbelstraat
Laag Gubbelstraat
WILHELMINABRUG
Mosae Forum
Hoenderstraat
Grote Gracht
Helmstraat
Markt
Spilstraat
Nieuwstraat
Mumstraat
Mariastraat
Kesselskade
Maasbrug
0
75
150 m

Zwanenscraat
Lady Line

Aanvullend onderzoek

- Recreatiegebieden
- Mieke Dings
- Rapport komt in novembe/december online

Recreatie

- Actief beleid door Rijksoverheid vanaf jaren 1950
- Jaren 1960: landelijke Groene Sterren ofwel ‘Elementen van formaat voor de dagrecreatie’
- Jaren 1970:voorkomen aaneengroeien van steden (o.a. Randstadgroenstructuur)
- Jaren 1980: het ‘verkopen’ van Nederland als vakantieland (vakantieparken, pretparken, watersport, jachthavens, etc.)

Kempervennen
omstreeks 1965

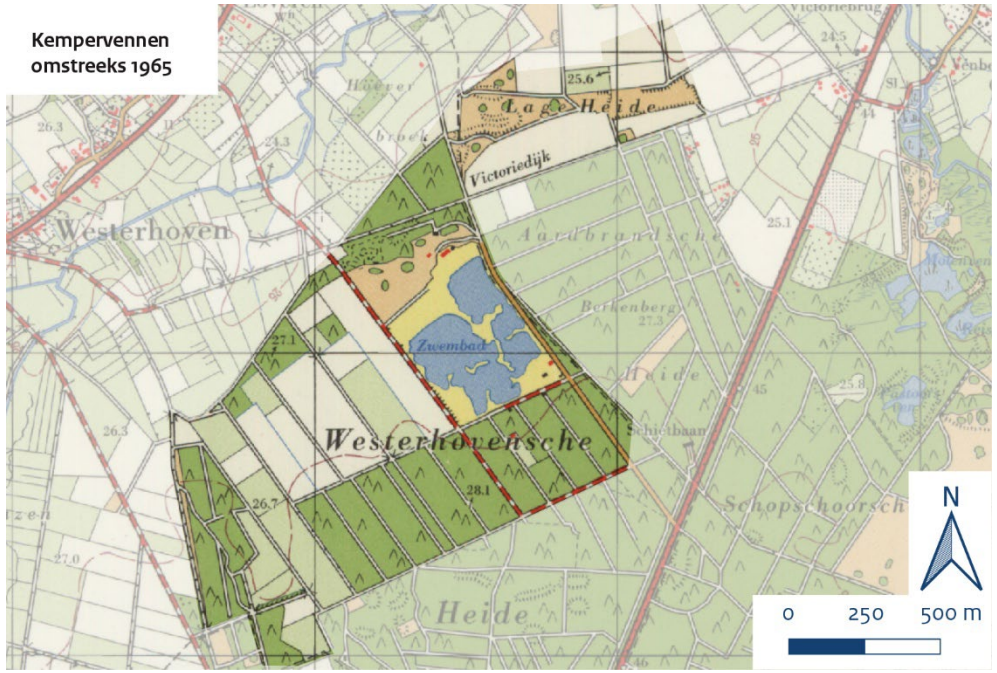

Kempervennen
omstreeks 1990

Kempervennen
actuele situatie

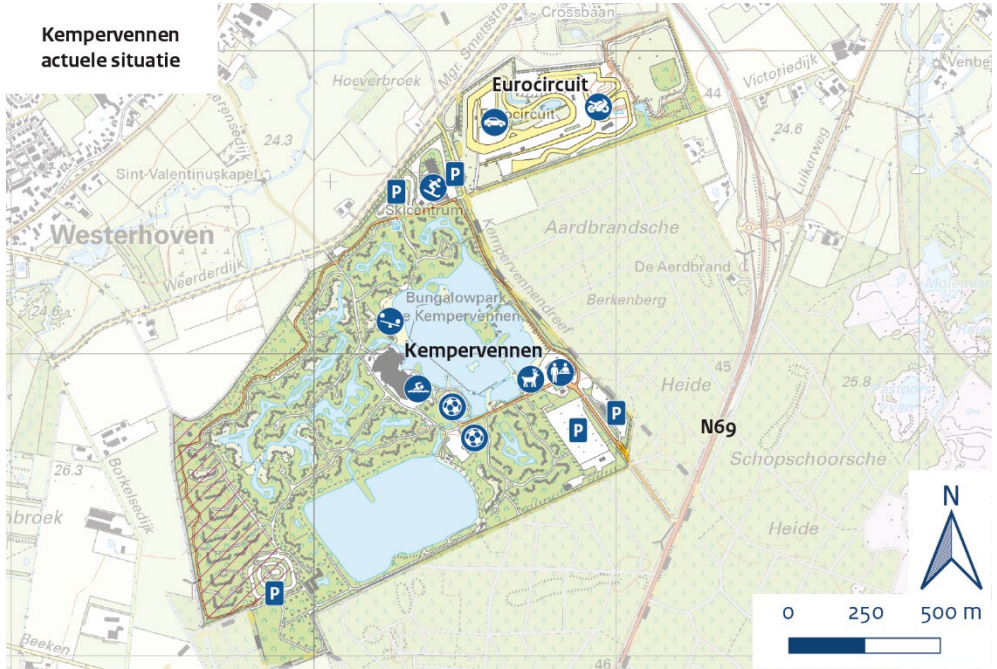

eurostrand

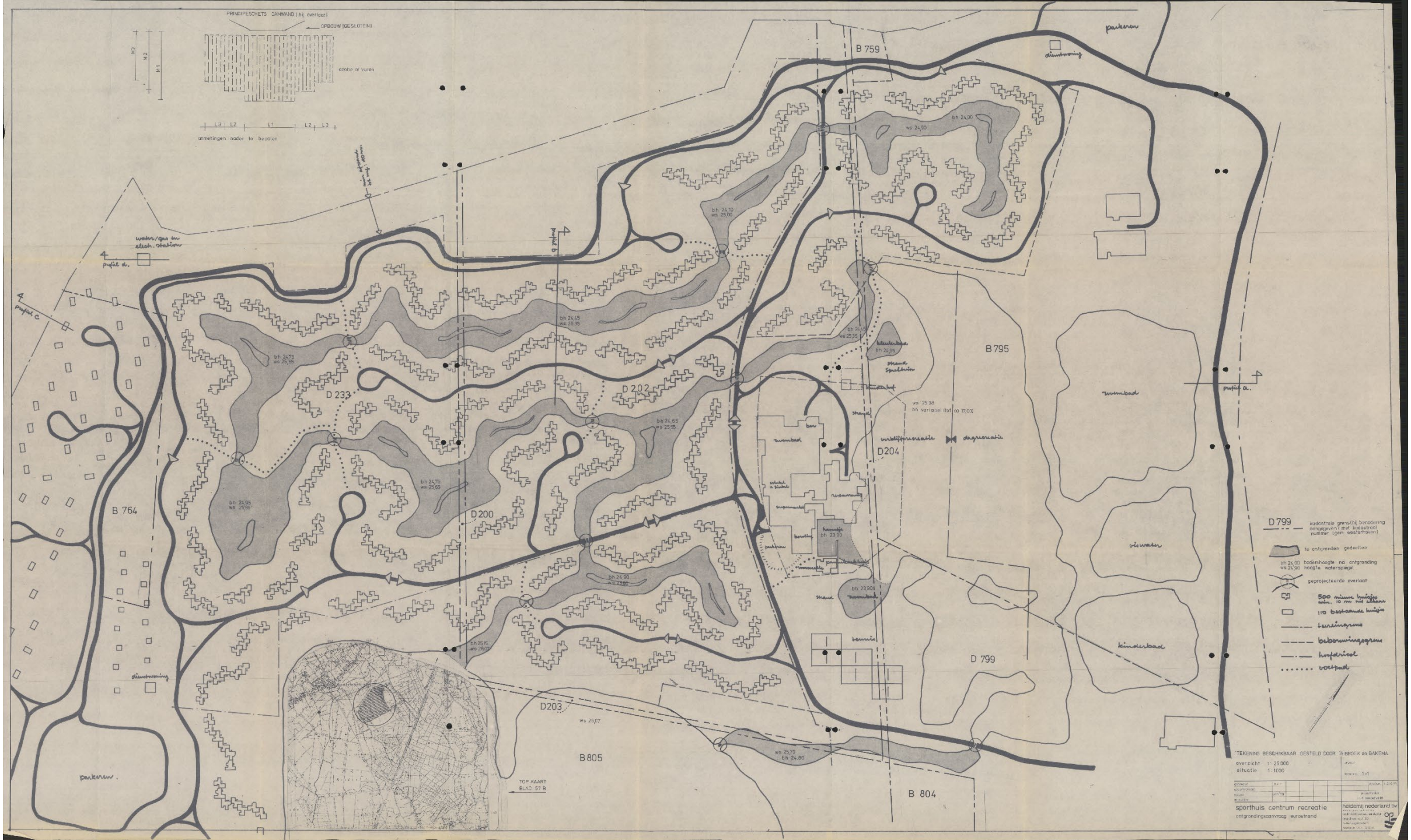
PRINCIPESCHETS DAMWAND (bij overlaat)
OPBOUW (GESLOTEN)
grobe of vuren
afmetingen nader te bepalen
B 759
parkeren
draaiweg
bh 24,00
ws 24,90
bh 24,10
ws 25,00
bh 24,45
ws 25,35
bh 24,75
ws 25,65
D 233
D 202
bh 24,65
ws 25,55
bh 24,75
ws 25,65
bh 24,95
ws 25,85
B 764
D 200
bh 24,90
ws 25,80
bh 25,15
ws 26,05
D203
ws 25,07
B805
TOP KAART
BLAD 57 B
ws 25,72
bh 24,80
B 804
water/gas en elektr. station
profiel d.
profiel c.
profiel b.
profiel a.
bh 24,95
ws 25,35
B 795
kleedruimte
bh 24,95
mank. spelruimte
kinderbad
ws 25,38
bh variabel tot ca 17,00
zwembad
bar
middagrecreatie
dagrecreatie
D204
bh 23,90
bh 23,90
tennis
D 799
kinderbad
D 799
kadastrale grens(bij benoeming aangegeven) met kadastraal nummer (gem. westerhaven)
te ontgronden gedeelten
bh 24,90 bodemhoogte na ontgronding
ws 24,90 hoogte waterspiegel
geprojecteerde overlaat
500 nieuw huisje
110 bestaande huisje
tuiningang
bebouwingsgrens
hoofdriool
voetpad
TEKENING BESCHIKBAAR GESTELD DOOR % BROEK en BAKEMA
overzicht 1 : 25.000
situatie 1 : 1000
sporthuis centrum recreatie
ontgrondingsaanvraag eurostrand
heidemij nederland bv

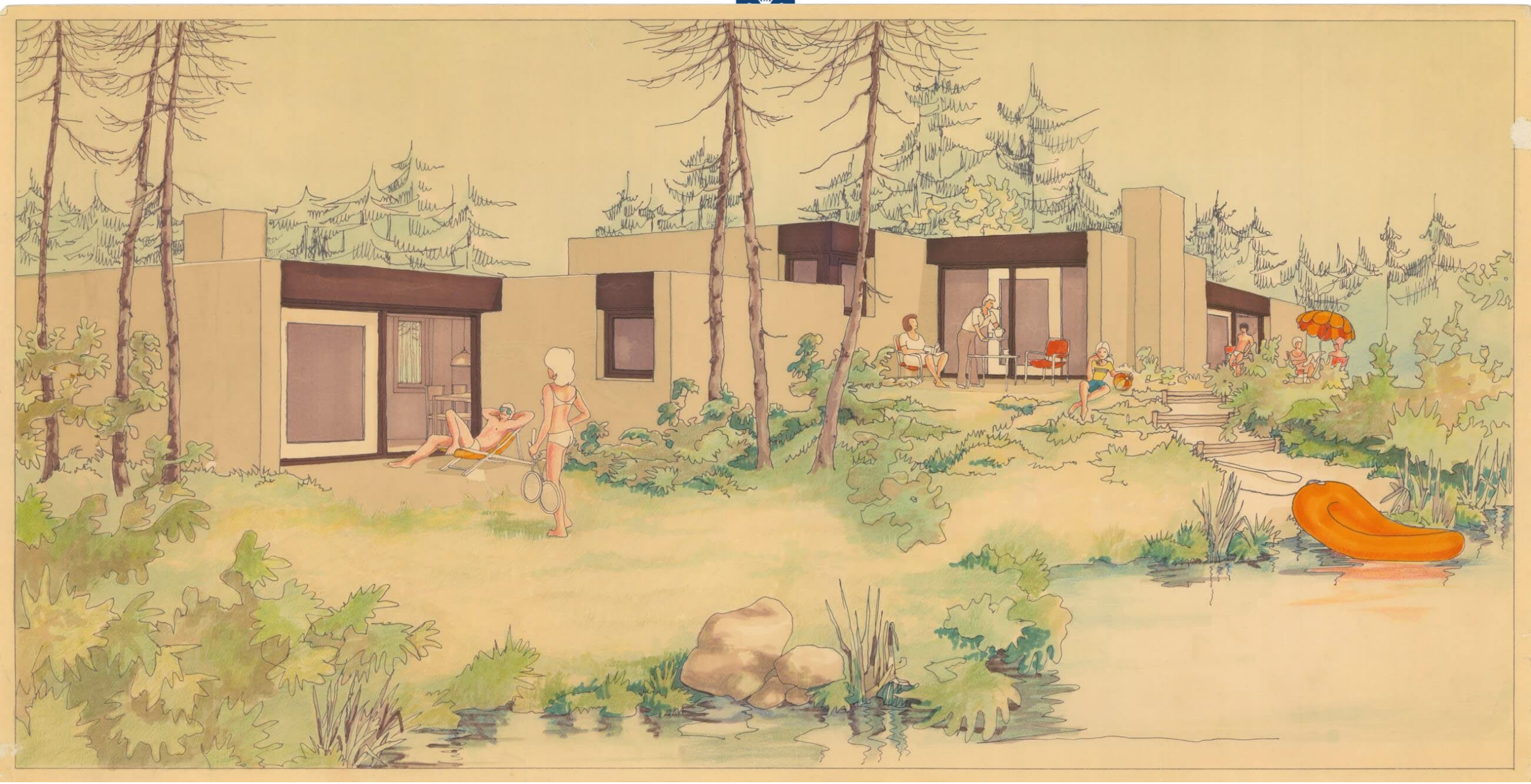

BUNGALOWPARK DE KEMPERVENNEN

Watersportcentrum Midden-Limburg
omstreeks 1965

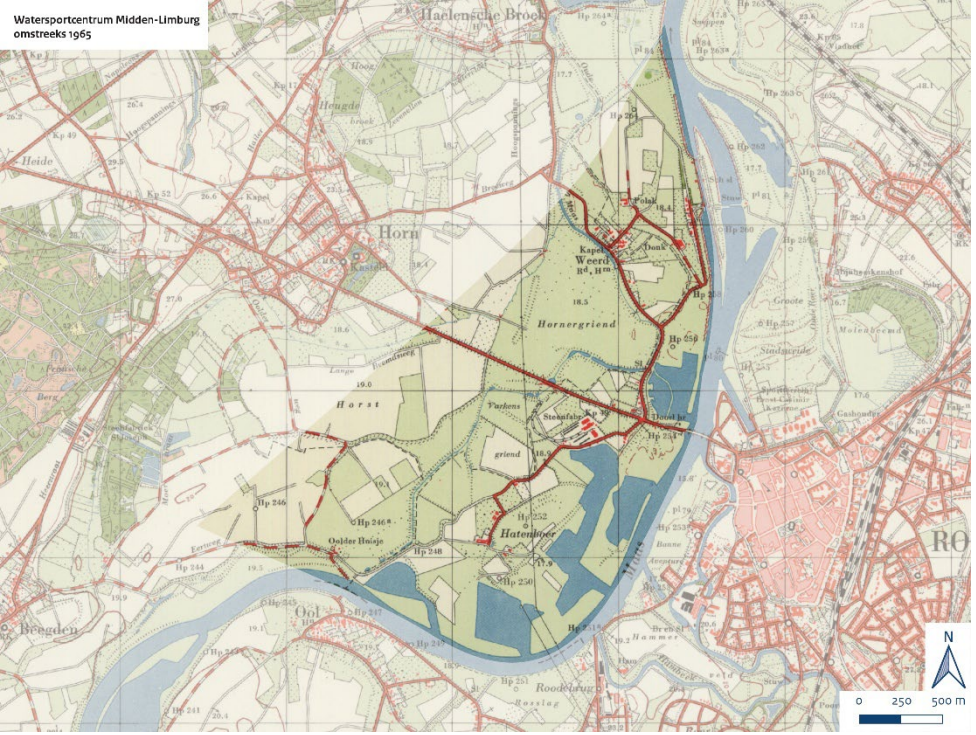

Watersportcentrum Midden-Limburg
omstreeks 1990

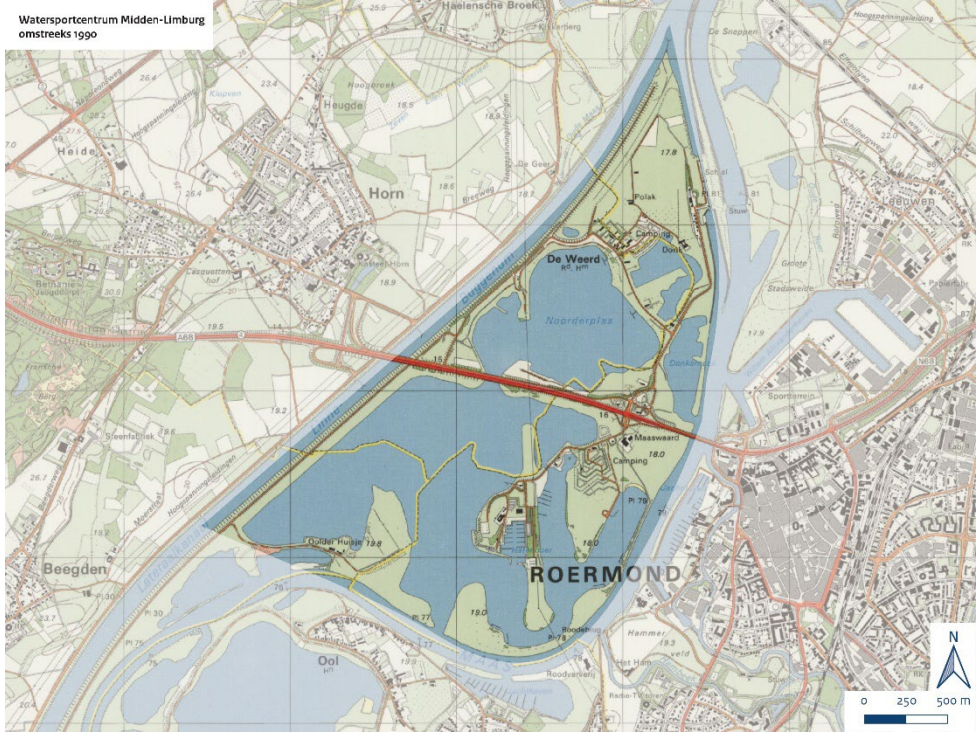

Watersportcentrum Midden-Limburg
actuele situatie

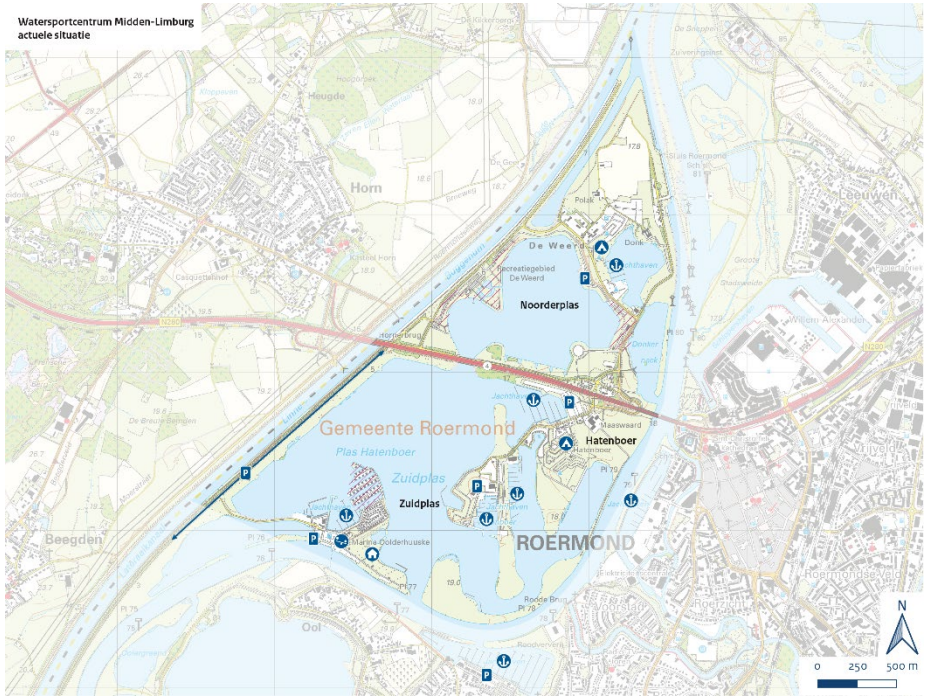

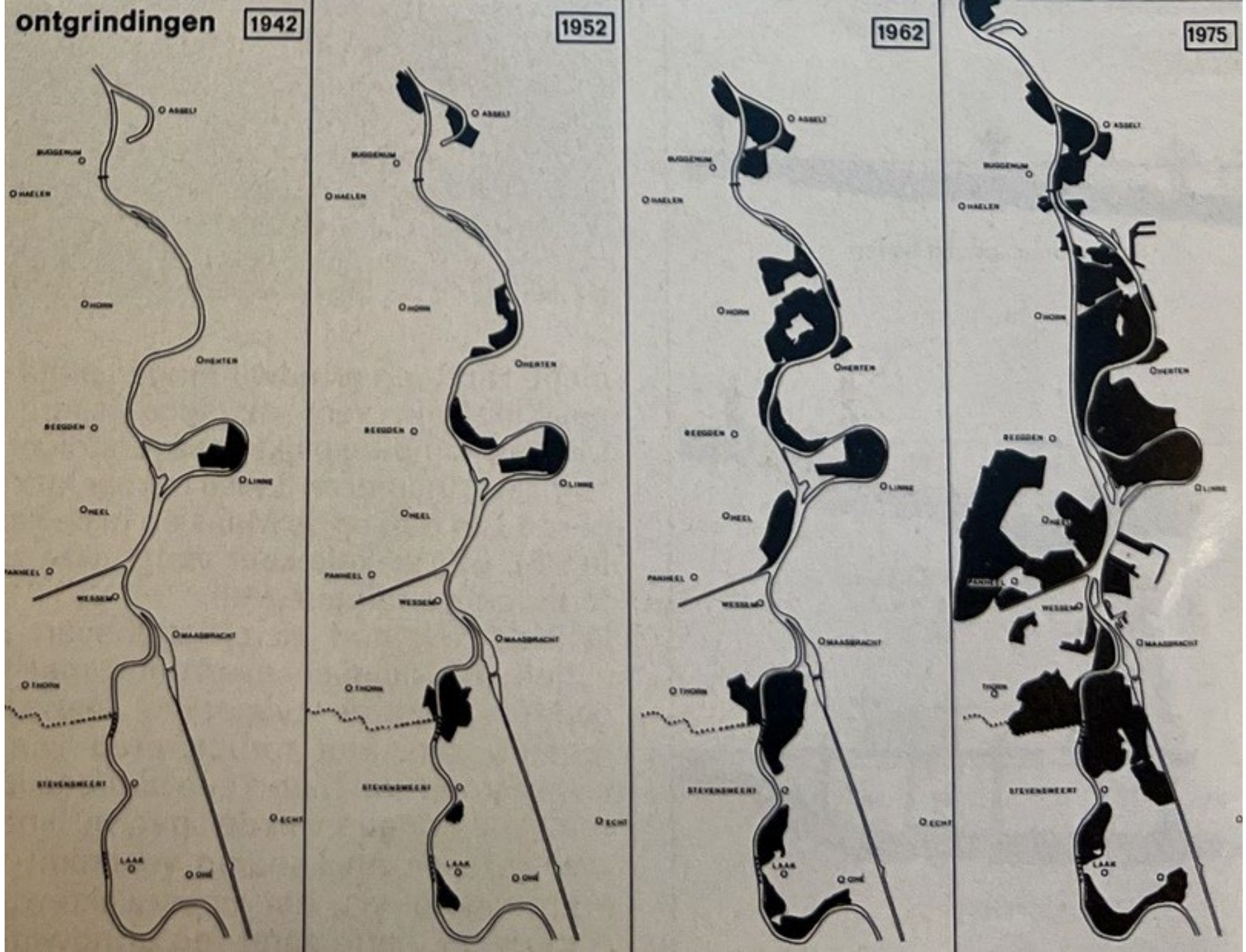
ontgrindingen
1942
1952
1962
1975
ASSELT
BUGGENUM
HAELEN
HORN
HERTEN
BEEGDEN
LINNE
HEEL
PANNEEL
WESSEM
MAASBRACHT
THORN
STEVENSWEERT
ECHT
LAAK
OHE

SCHETSONTWERP WATERSPORTCENTRUM "MIDDEN - LIMBURG"
WATERSPORTCENTRUM "MIDDEN - LIMBURG"
SCHETSONTWERP
INGENIEURS- EN LANDSCHAPSARCHITECTENBUREAU
Ir J. VALLEN

Hoe een projectontwikkelaar voor een schijntje een enorm watersportgebied kreeg

Zonder dat de rest van Nederland 't goed in de gaten had is er in de afgelopen tientallen jaren langs de Maas in Midden-Limburg een watersportgebied ontstaan dat drie keer zo groot is als de Loosdrechtse Plassen. Grindbaggermachines hebben hun spoor getrokken door het karakteristieke terrassenlandschap van het Maasdal. Wat ze achterlieten vervult natuurbeschermers met droefheid: een 'kratergebied', bestaande uit zeer diepe plassen, waarin weinig meer van de oorspronkelijke flora en fauna kan gedijen.

Intussen groeiden de watersportverenigingen als kool. Op mooie zomerdagen trekken zo'n 60.000 vaarders, surfers en zonners naar het plassengebied ten zuiden van Roermond. Mercedessen en BMW's wringen zich luidruchtig door stille oude dorpen als Herten en Thorn, want

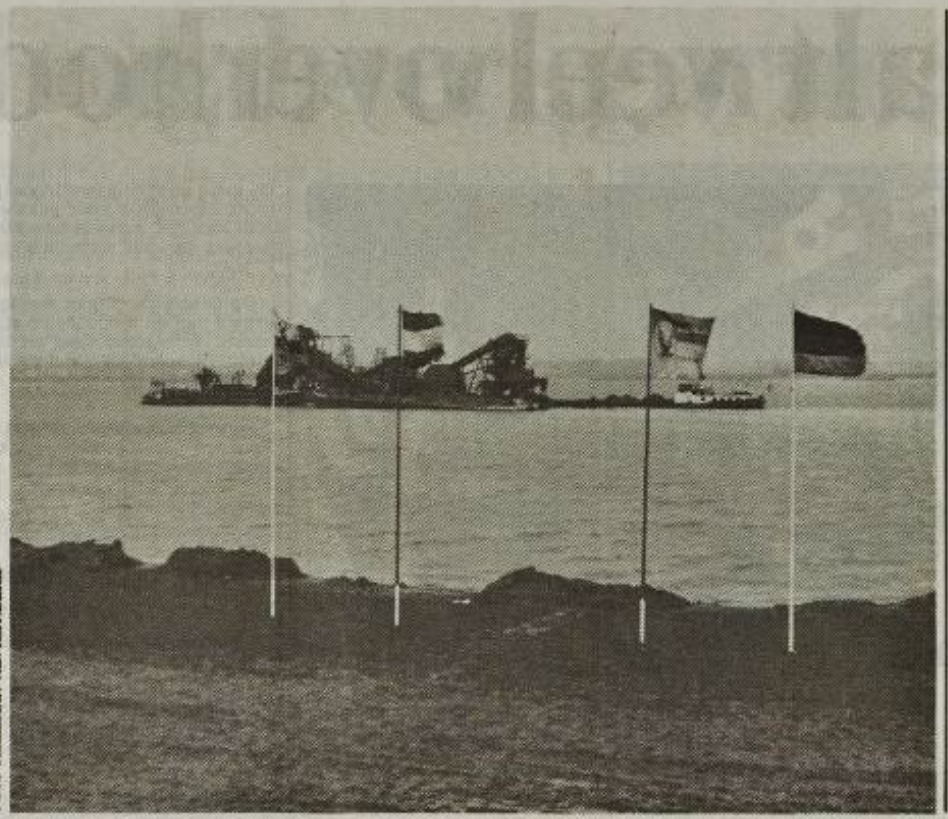

FOTO TIELEMAN VAN RIJNBERK

Bij Herten: Duitse en Nederlandse vlaggen op een strandje. De grindbaggermolen gaat onverdroten door.

Bij Roermond: de Maas met aan weerszijden het 'kraterlandschap' van de grindplassen. (luchtfoto Dré de Man)

LUCHTFOTO DRÉ DE MAN

Nieuw kraterlandschap in Limburg

„Beekse Bergen" wordt Brabants lustoord

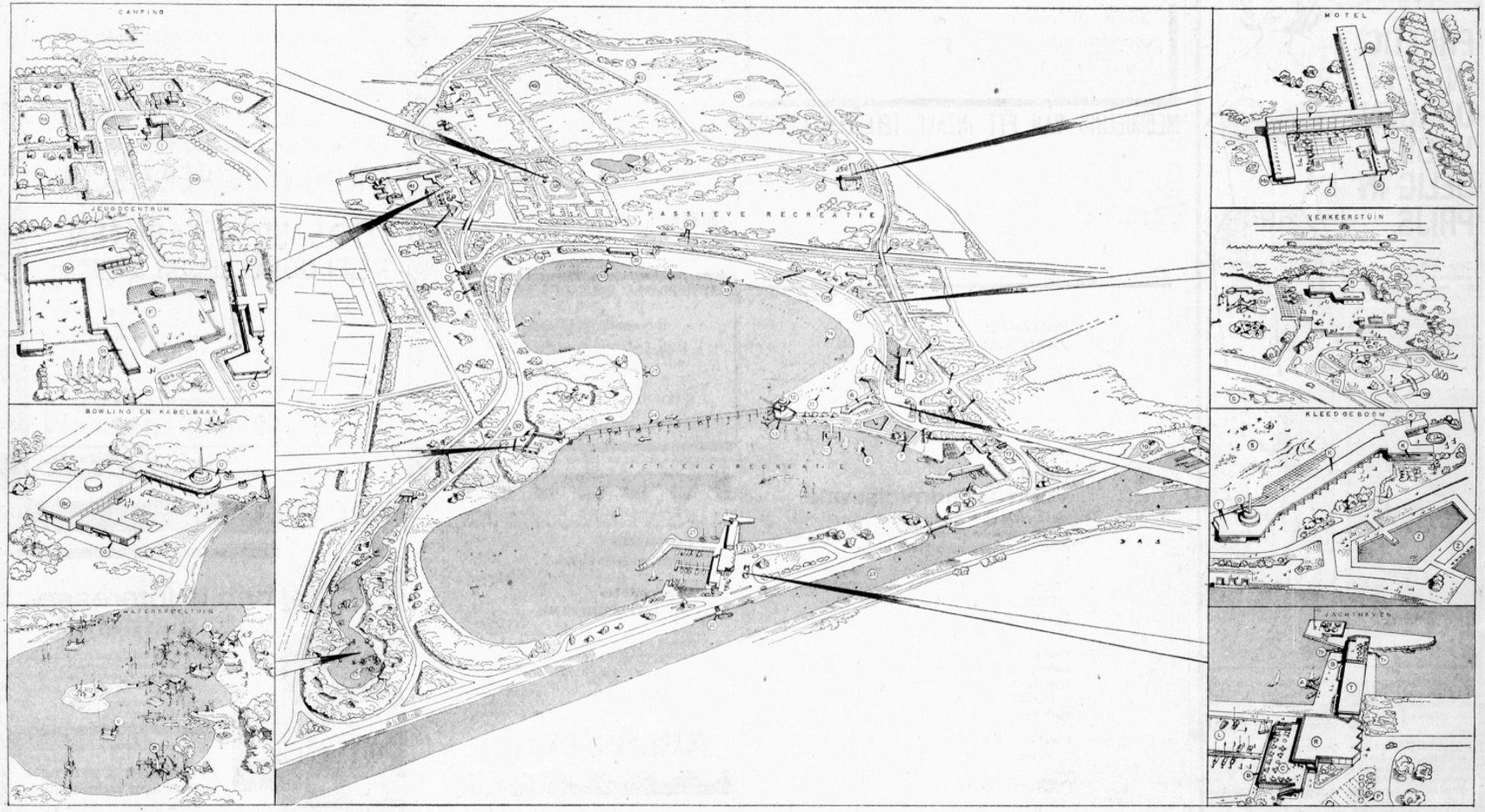

Landkaart
van
Het Land van Ooit
Wat is Waar?
Attracties
Horeca
Natuur
Theaters
Voorlichting & Verhuur
Verkoop & Service
Toiletten & Luierruimtes
1. Ingang ... parkeerterrein, fietsenstalling, rolstoelen, hondenkennel
2. Laan van Ooit ... tijdsgrens
3. Boom voor het onbekende kind
4. Plein 1400
5. Koningszaal ... Visumverkoop, telefoon, EHBO, Het Kabinet van Voorlichting, toiletten, invalidentoilet, babyruimte
Pandur ... koffie, thee en taartjes
1000 Ooit dingen ... souvenirs
6. Vierendeel
7. Plein Vierendeel
8. Theateragenda's ... aanvangstijden voorstellingen
9. Kinderkoepsjesverhuur
Kleedje Om ... kleine Jonkvrouw en Jonkheer, kledingverhuur
Grimeren
10. 1000 Ooit dingen ... o.a. pennen, landkaarten, fotorolletjes
11. De Bank van Ooit ... OostSenten
12. Zeeheer en Dekzwalkertje ... Yurrukke, act
13. Heen en Weer ... laan om CHAKKAR
14. Blije Billetjes ... huiserhuis
15. Laan van UDO
16. CHAKKAR ... evenementenweide
17. Totonaken, Indianen uit Mexico ... van 1 mei t/m 18 september
18. Tijdgat ... oer ven
19. Grensdwaad
20. Yurre (UDO) ... theaterplatform
21. Roland, Graaf d'Oultremontlaan
22. Waterloo ... fonteinentuin
23. Gravin Chantal Usbraatplein
24. Het Roze Kasteel van Ooit ... invalidentoilet
25. De Blauwe Tuin ... Kasteelrestaurant à la carte, thee met taartjes
26. Oranjeboom ... glazen Kasteelrestaurant, zelfbediening
27. Toiletten
28. Barokttheater ... De Grote Graniet Show
29. De Laie Lakei ... attractie
30. Het Kleine Oranjeboompje ... kiosk je; ijsjes, fris, bier, hotdogs, suikerspinnen
31. Bellerose ... terras en rozentuin
32. Bellerose ... De Klucht, act
33. Zoete Zaligheden ... kiosk je; snoepsels, fris, bier; landkaarten
34. Oram Doram Doridam ... poppentheater
35. Rondom ... plein
36. Onder Boom Oom Ben, Engelse Tuin ... Ridder of Ridderin van de Dag verkiezing
37. Engelse Tuin ... aangelegd omstreeks 1820
38. Keltisch doolhof ... attractie en kunstwerk
39. Rode Oortjes: Sap de Aardwortel ... verhaaltjeskring
40. Duizend Stappen ... berceau
41. Stijve Nek ... plaats waar de lucht het hoogst is
42. Reus Dan ... hier begint Reuzenland
43. Reus Nu ... attractie
44. Warme Voetjes ... attractie
45. Reus Toen ... attractie
46. De Grote Beuggenloop ... attractie
47. Weberouten ... attractie
48. Reuzenlol ... speeltuin
49. Wim Oom Weer? ... attractie
50. Tegenover Wim Ooit Weer ... kiosk je en terras, ijsjes, fris, frietjes en meer
51. Zwanenlein en Traan ... attractie
52. Zaisn ... ijsoalon, terras, toiletten
53. Lekker Zoet ... attractie
54. Reuzentafel ... attractie
55. Reuzenstoel ... attractie
56. Tierelliere ... mini-carrousel
57. Doolhofje ... attractie
58. Reuzenklavier ... kiosk je; snoepsels en hotdogs
59. Ruige Route
60. Ruige Water Route
61. Laserburcht ... attractie, toiletten
62. Laser Burger ... frietjes, Laserburgers, fris, ijsjes, toiletten
63. Donderbal ... attractie; dapperheidstest
64. Theaterrestaurant Baldakijn ... pannekoeken, pannekoekenfonie, Alfred Jodocus Kwakfonie, terras
65. Ooit5000 ... attractie (vanaf 1 juli AD6=1994)
66. Voetjes van de Vloer ... danstheatertje en terras, fris, koffie, wafels en ijsjes
67. Ooit gedacht aan Waterkracht ... attractie, speel-doe-dingen met water
68. Kos Kiosk ... Kos-Metika, act
69. Rak de Reiger Nest (ingang) ... openluchttheater met spannend Ooitverhaal
70. Grafelijke Ridderpaarden ... Shire-stallen
71. Paardenpub ... artiestencafé en terras
72. Manegetheater ... romantisch Ooitverhaal met paarden, toiletten
73. Frietje Kroketje, wat let je? ... frietjes en nog veel meer
74. Smulspullen ... snoepsels
75. Grimeren
76. 1000 Ooit dingen ... souvenirs
77. Flortjespel ... Ooitspelletjes
78. Blije Billetjes ... huiserhuis
79. Plein van de Huilende Honden
80. Klim Kos met de Snor ... attractie
81. 1 pelka ... attractie
82. Paladijn ... laan
83. Piepepassage ... laan
84. Het Fort van Snor de Bostor ... klauter-speel-doe-ding
85. Zetels van de Baronnen van Ooit (door Opperhofbeeldhouwers Dick Flaitsma en Marie-Colette van Spaendonck)
AD1 (1989) Herman van Veen 1e Baron van Ooit
AD2 (1990) Annemieke Hoogendijk (Mevrouw Stemband), 2e Baron van Ooit
AD3 (1991) Joost Prinsen 3e Baron van Ooit
AD4 (1992) Peter Jan Rens 4e Baron van Ooit
AD5 (1993) Urbanus 5e Baron van Ooit
AD 6 (1994)
© Het Land van Ooit Marc en Marjan Taminiau
Het Land van Ooit
Kasteelpark tussen Bussum en Vlijmen

Stammenderbos

Park Strijthagen

Aanvullend onderzoek

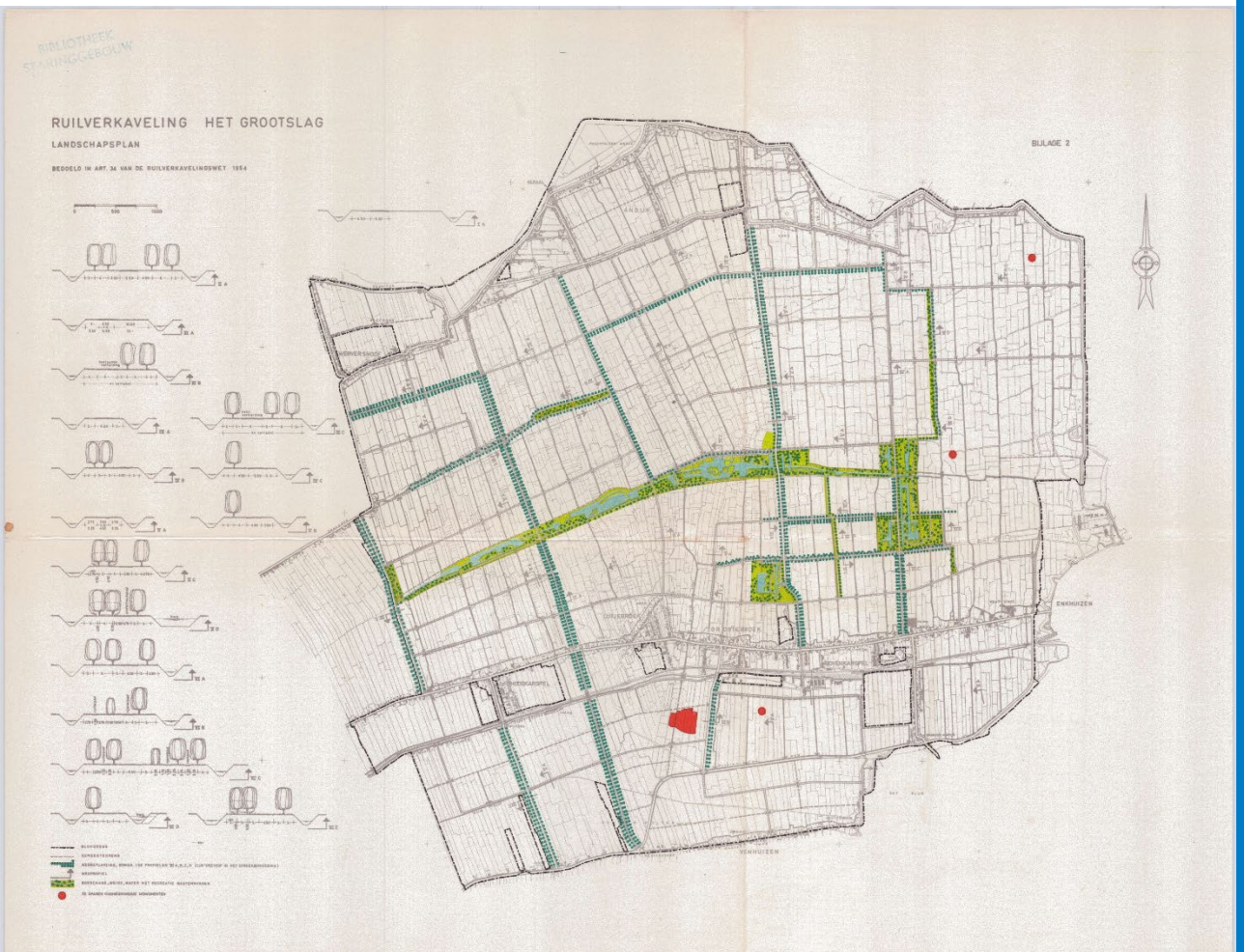

- Landinrichtingen
- Annemarie Kuijt en Sil Bouwmans (RAAP)
- Rapport komt in november/december online

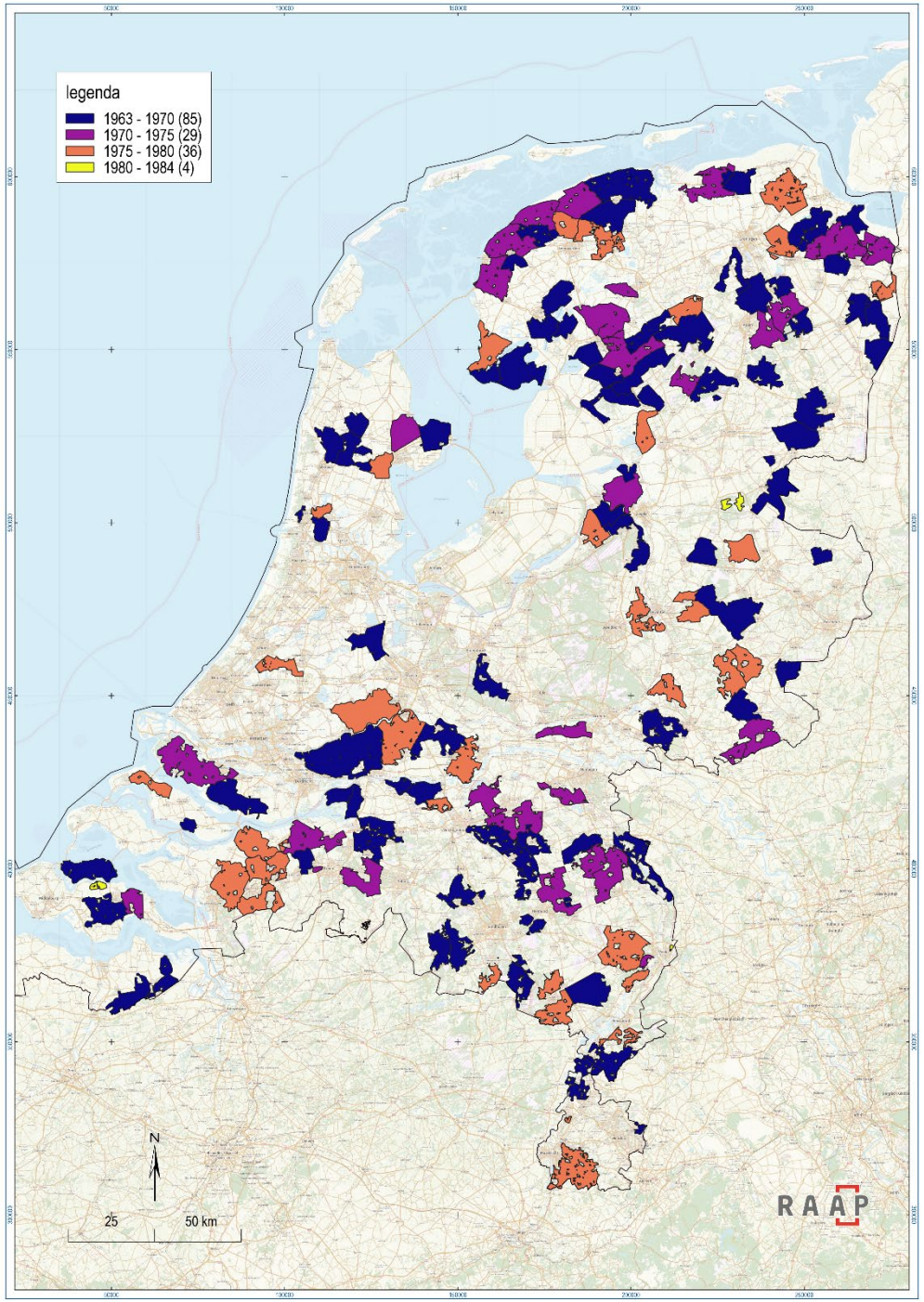

Van ruilverkaveling naar landinrichting

- Verbetering van de landbouwfunctie (herindelen kavels, nieuwe infrastructuur, betere afwatering, boerderijverplaatsing)
- Maar ook andere functies: recreatie, natuur, uitbreidingen van steden en dorpen
- Meer aandacht voor behoud oude cultuurlandschappen (o.a. door parken of reservaten)

Vries
Vlagtwedder Essen
Slangenborg
Linde Zuid
Het Grootslag
Geestmerambacht
Agelo-Reutum
Oukoop-Kortrijk
Vijfheerenlanden
Alblasserwaard
Bommelerwaard-West
Oirschot-Best
Koewacht
Mergelland
N
RAAP

MAASTRICHT
Mergelland
175000
177500
180000
182500
185000
187500
190000
192500
320000
317500
315000
312500
310000
307500

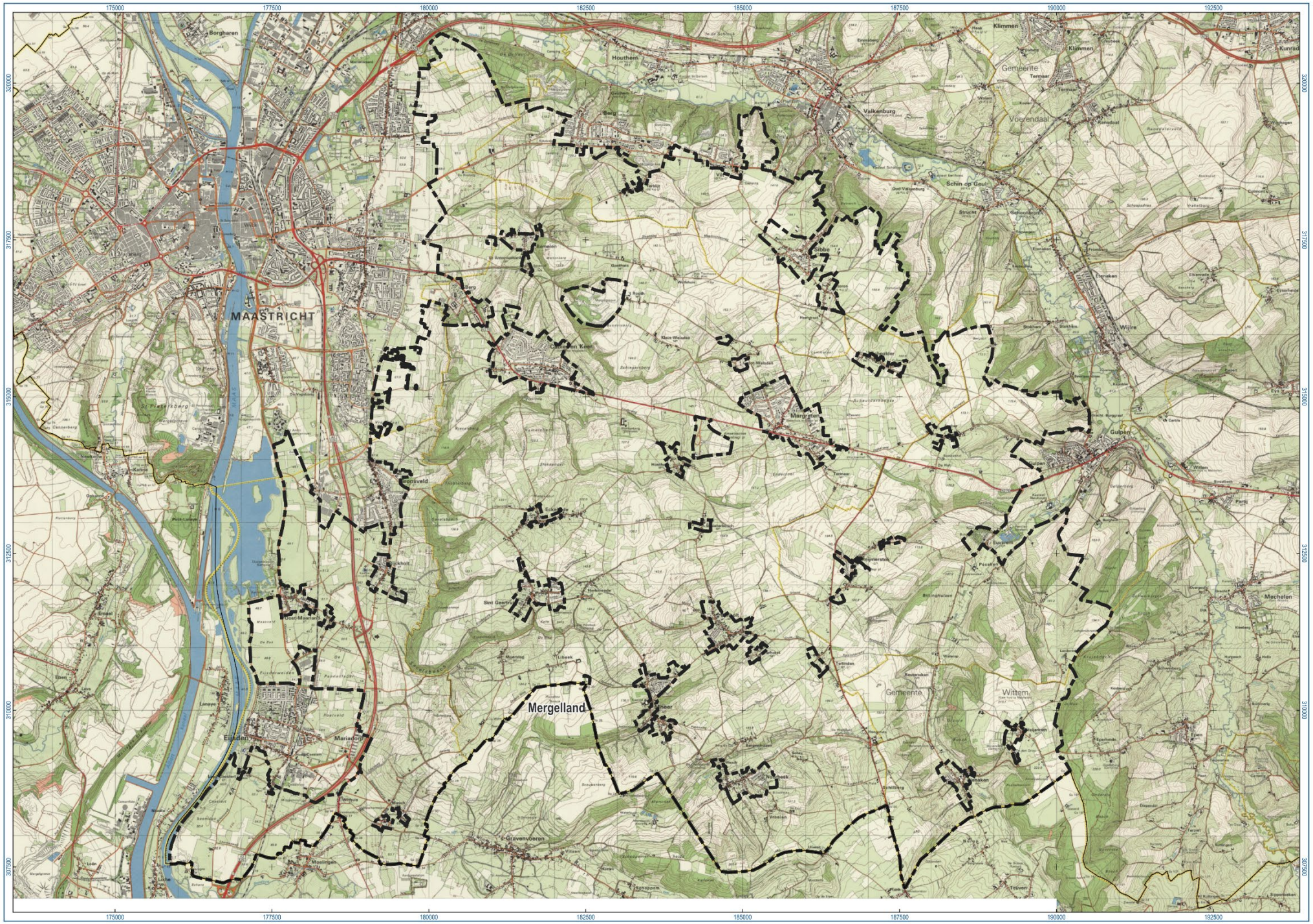
MAASTRICHT
Mergelland
Valkenburg
Gulpen
Wittem
Voerendaal
Gemeente
175000
177500
180000
182500
185000
187500
190000
192500
320000
317500
315000
312500
310000
307500

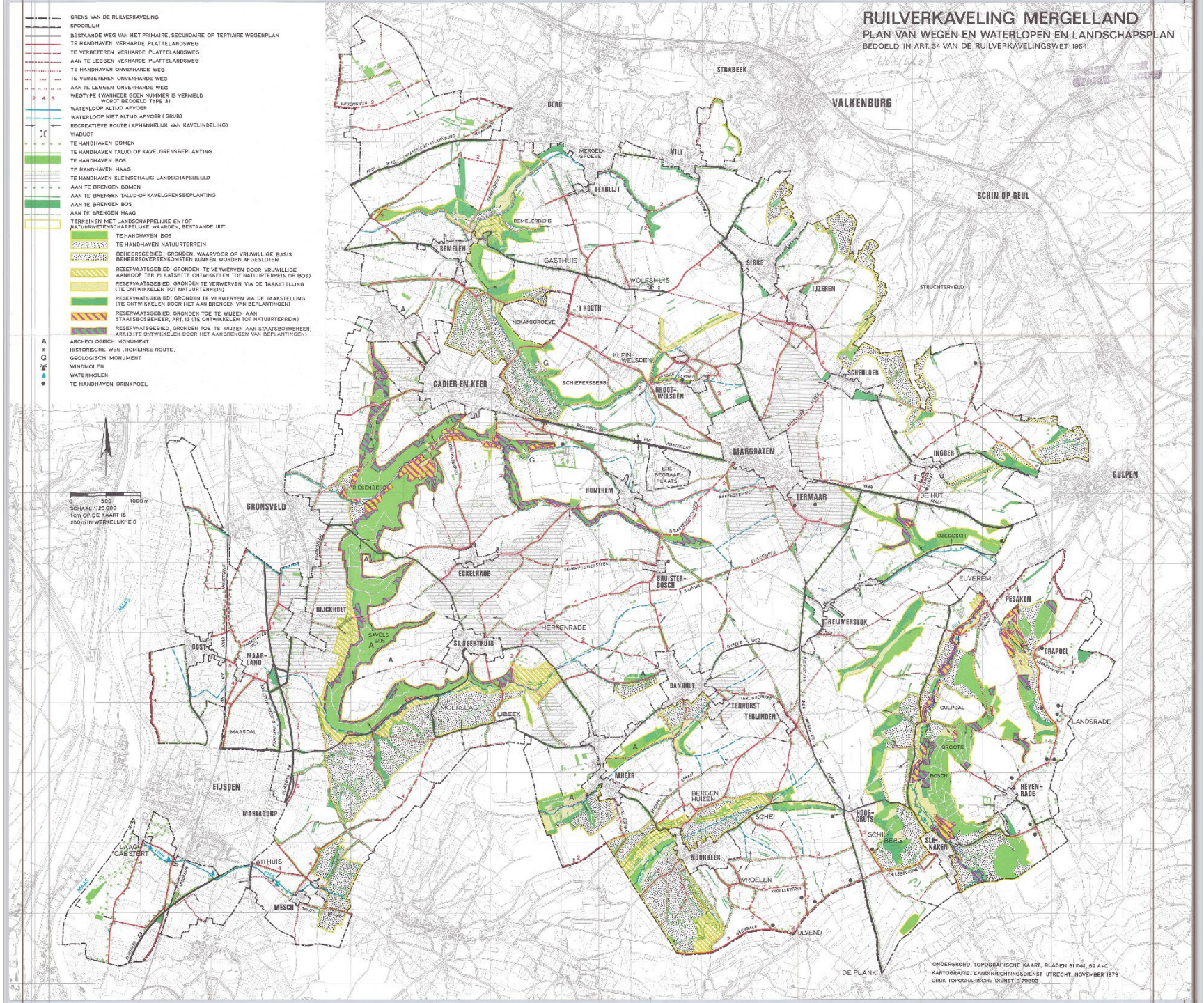
RUILVERKAVELING MERGELLAND
PLAN VAN WEGEN EN WATERLOPEN EN LANDSCHAPSPLAN
BEDOELD IN ART. 34 VAN DE RUILVERKAVELINGSWET 1954
GRENS VAN DE RUILVERKAVELING
SPOORLIJN
BESTAANDE WEG VAN HET PRIMAIRE, SECUNDAIRE OF TERTIAIRE WEGENPLAN
TE HANDHAVEN VERHARDE PLATTELANDSWEG
TE VERBETEREN VERHARDE PLATTELANDSWEG
AAN TE LEGGEN VERHARDE PLATTELANDSWEG
TE HANDHAVEN ONVERHARDE WEG
TE VERBETEREN ONVERHARDE WEG
AAN TE LEGGEN ONVERHARDE WEG
WEGTYPE (WANNEER GEEN NUMMER IS VERMELD WORDT BEDOELD TYPE 3)
WATERLOOP ALTIJD AFVOER
WATERLOOP MET ALTIJD AFVOER (GRUB)
RECREATIEVE ROUTE (AFHANKELIJK VAN KAVELINDELING)
VIADUCT
TE HANDHAVEN BOMEN
TE HANDHAVEN TALUD-OF KAVELGRENSBEPLANTING
TE HANDHAVEN BOS
TE HANDHAVEN HAAG
TE HANDHAVEN KLEINSCHALIG LANDSCHAPSBEELD
AAN TE BRENGEN BOMEN
AAN TE BRENGEN TALUD-OF KAVELGRENSBEPLANTING
AAN TE BRENGEN BOS
AAN TE BRENGEN HAAG
TERREINEN MET LANDSCHAPPELIJKE EN/OF NATUURWETENSCHAPPELIJKE WAARDEN, BESTAANDE UIT:
TE HANDHAVEN BOS
TE HANDHAVEN NATUURTERREIN
BEHEERSGEBIED; GRONDEN, WAARVOOR OP VRIJWILLIGE BASIS BEHEERSOVEREENKOMSTEN KUNNEN WORDEN AFGESLOTEN
RESERVAATSGEBIED; GRONDEN TE VERWERVEN DOOR VRIJWILLIGE AANKOOP TER PLAATSE (TE ONTWIKKELEN TOT NATUURTERREIN OF BOS)
RESERVAATSGEBIED; GRONDEN TE VERWERVEN VIA DE TAAKSTELLING (TE ONTWIKKELEN TOT NATUURTERREIN)
RESERVAATSGEBIED; GRONDEN TE VERWERVEN VIA DE TAAKSTELLING (TE ONTWIKKELEN DOOR HET AAN BRENGEN VAN BEPLANTINGEN)
RESERVAATSGEBIED; GRONDEN TOE TE WIJZEN AAN STAATSBOSBEHEER, ART. 13 (TE ONTWIKKELEN TOT NATUURTERREIN)
RESERVAATSGEBIED; GRONDEN TOE TE WIJZEN AAN STAATSBOSBEHEER, ART. 13 (TE ONTWIKKELEN DOOR HET AANBRENGEN VAN BEPLANTINGEN)
ARCHEOLOGISCH MONUMENT
HISTORISCHE WEG (ROMEINSE ROUTE)
GEOLOGISCH MONUMENT
WINDMOLEN
WATERMOLEN
TE HANDHAVEN DRINKPOEL
SCHAAL 1:25 000
1cm OP DE KAART IS 250m IN WERKELIJKHEID
STRABEEK
BERG
VALKENBURG
SCHIN OP GEUL
CADIER EN KEER
GRONSVELD
EIJSDEN
MARIADORP
MESCH
MARGRATEN
TERMAAR
GULPEN
EYSDEN
HONTHEM
ECKELRADE
RIJCKHOLT
HERKENRADE
ST. GEERTHUIS
BANHOLT
TERHORST
TERLINDEN
UBEEK
MAASDAL
SCHEULDER
INGBER
DE HUT
OZEBOSCH
EUVEREM
PESAKEN
CRAPPEL
LANDSRADE
GULPDAL
HEYENRADE
SIEMAKEN
HOOGGRUTS
NOORBEEK
VROELEN
ULVEND
DE PLANK
ONDERGROND: TOPOGRAFISCHE KAART, BLADEN 51 F+H, 52 A+C
KARTOGRAFIE: LANDINRICHTINGSDIENST UTRECHT NOVEMBER 1979
DRUK TOPOGRAFISCHE DIENST E 79803

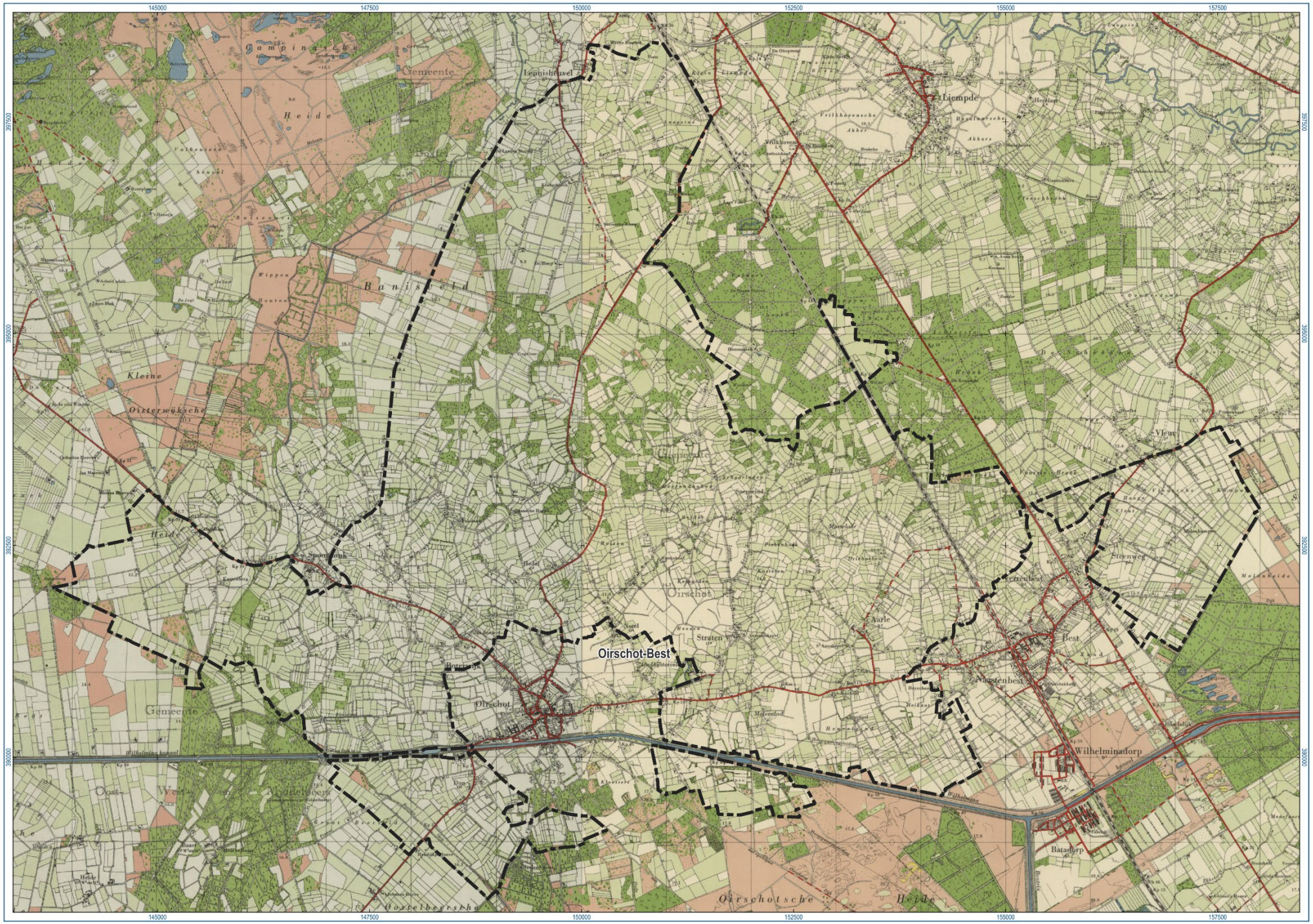
Oirschot-Best
Oirschot
Best
Liempde
Vlierden
Wilhelminadorp
Batadorp
Aarle
Straten
Boxtel
Oirschotsche Heide
Bunsveld
Wilhelminakanaal

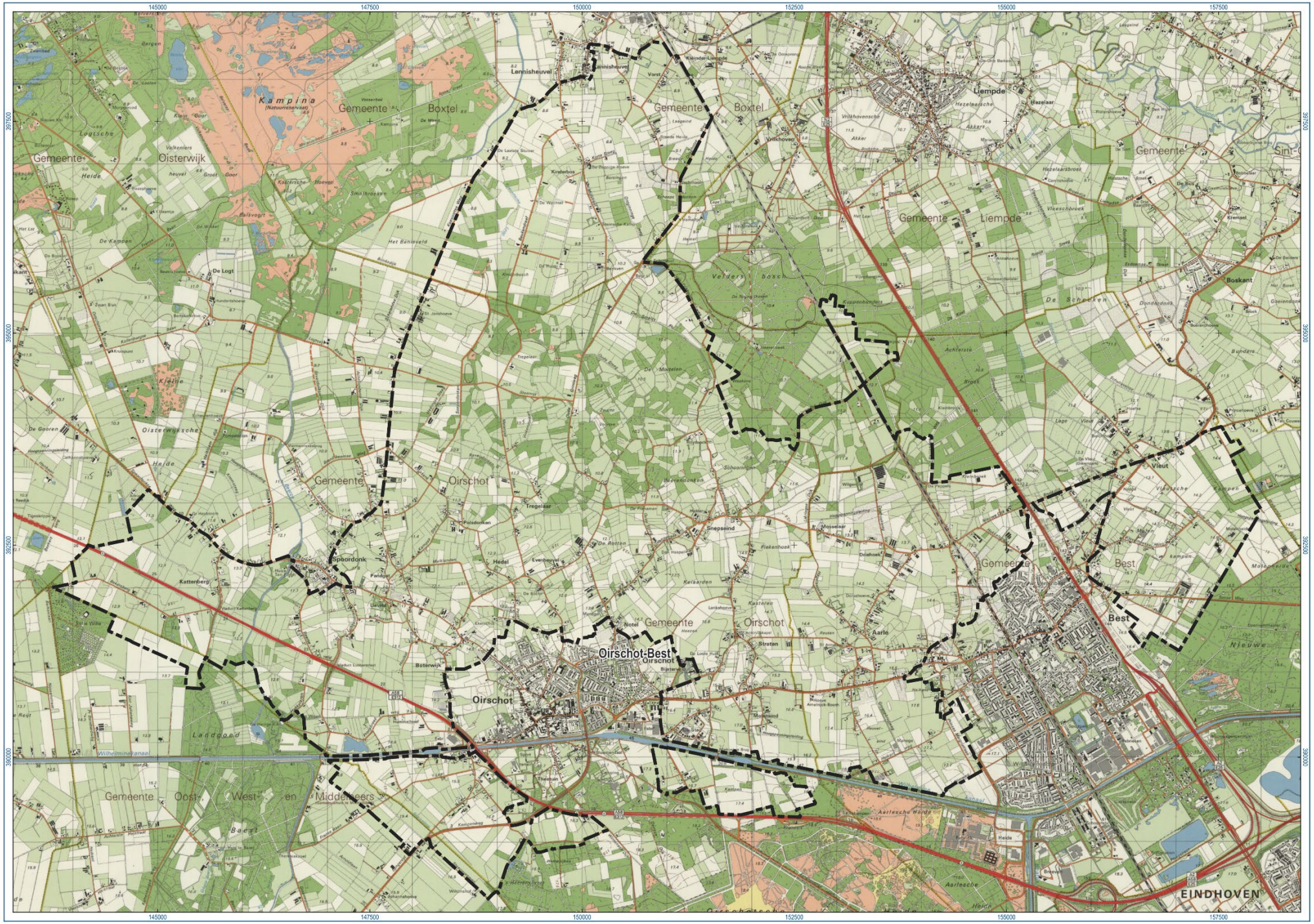
145000
147500
150000
152500
155000
157500
397500
395000
392500
390000
Kampina
(Natuurreservaat)
Gemeente
Oisterwijk
Boxtel
Lennisheuvel
Liempde
Hezelaar
Vlijmen
Oirschot
Spoordonk
Kattenberg
Boterwijk
Oirschot-Best
Aarle
Best
Vieut
Boskant
Gemeente Oost-, West- en Middelbeers
EINDHOVEN

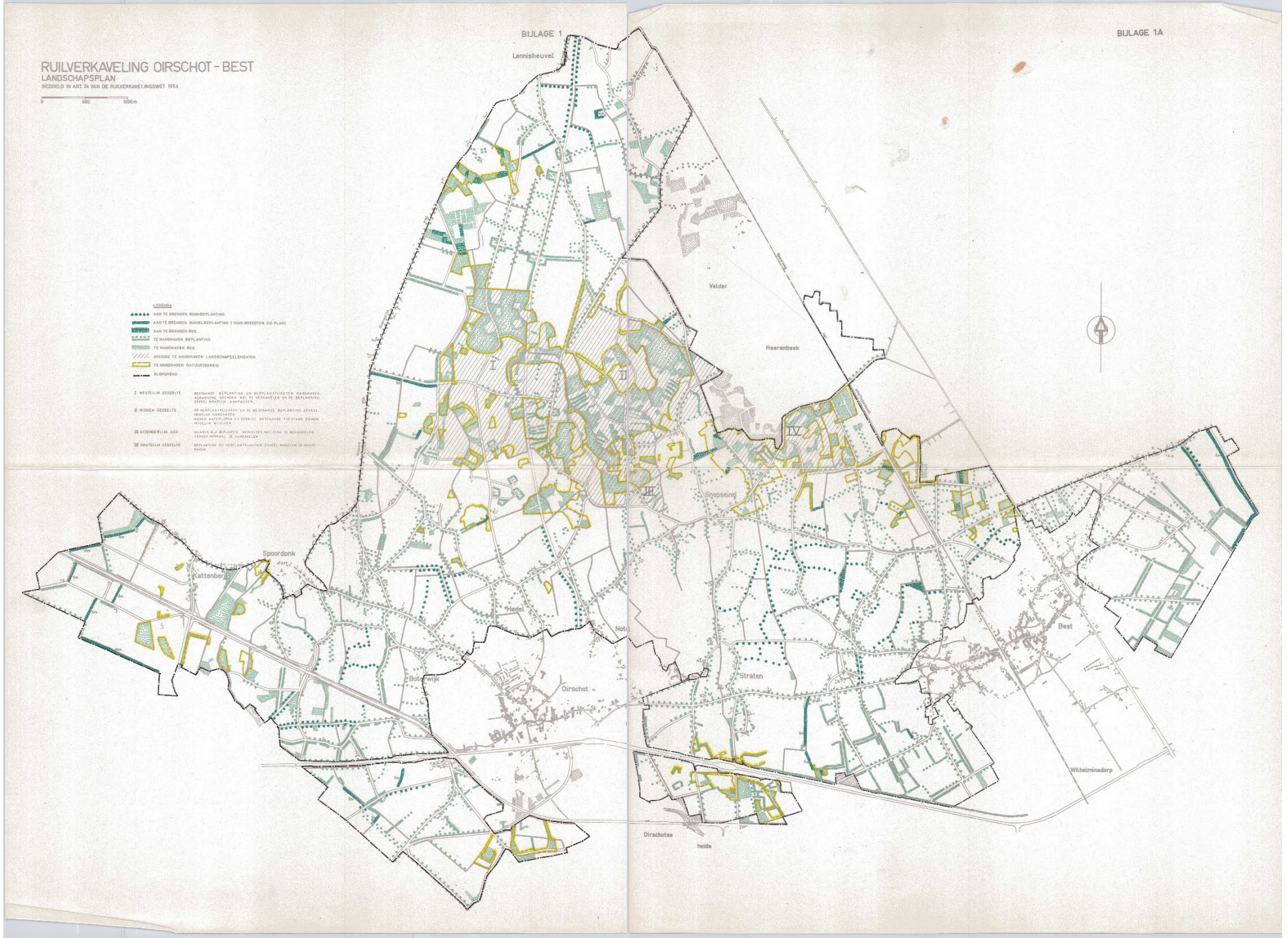
BIJLAGE 1
BIJLAGE 1A
RUILVERKAVELING OIRSCHOT - BEST
LANDSCHAPSPLAN
BEDOELD IN ART. 34 VAN DE RUILVERKAVELINGSWET 1954
0
500
1000m
LEGENDA
AAN TE BRENGEN BOOMBEPLANTING
AAN TE BRENGEN SINGELBEPLANTING (VOOR BREEDTEN ZIE PLAN)
AAN TE BRENGEN BOS
TE HANDHAVEN BEPLANTING
TE HANDHAVEN BOS
OVERIGE TE HANDHAVEN LANDSCHAPSELEMENTEN
TE HANDHAVEN NATUURTERREIN
BLOKGREPEL
I WESTELIJK GEDEELTE
II MIDDEN GEDEELTE
III AFZONDERLIJK GED.
IV OOSTELIJK GEDEELTE
Lennisheuvel
Velder
Heerenbeek
Snepsering
Spoordonk
Kattenberg
Hedel
Bokkerwijk
Oirschot
Straten
Best
Wilhelminadorp
Oirschotse
heide

Aanvullend onderzoek

- Universiteitscampussen
- Hester Be (Universiteit Leiden)
- Komt op termijn online

1. Cobbenhagengebouw
2. Koopmansgebouw
3. Goossensgebouw
4. Mensa
5. Dantegebouw
6. Esplanade
7. Universiteitsbibliotheek
8. Warandegebouw
9. Esplanadegebouw
10. CUBE
11. Marga Klompégebouw
12. Simongebouw
13. Montesquieugebouw
14. Academiagebouw

Restaurant

Waarderingskader

Wederopbouw (2009-2016):

- Algemeen belang
- Internationaal belang
- Gaafheid
- Cultuurhistorische waarde toen
- Cultuurhistorische waarde nu
- Contrastwerking (bij landschappelijke gebieden)
- Representatiewaarde
- Expert judgement

Waarderingskader

- Andere perspectieven dan die van de expert?
- Almere en Nieuwegein: “identiteitswaarde”
- Waardenbenadering PBL (2022):

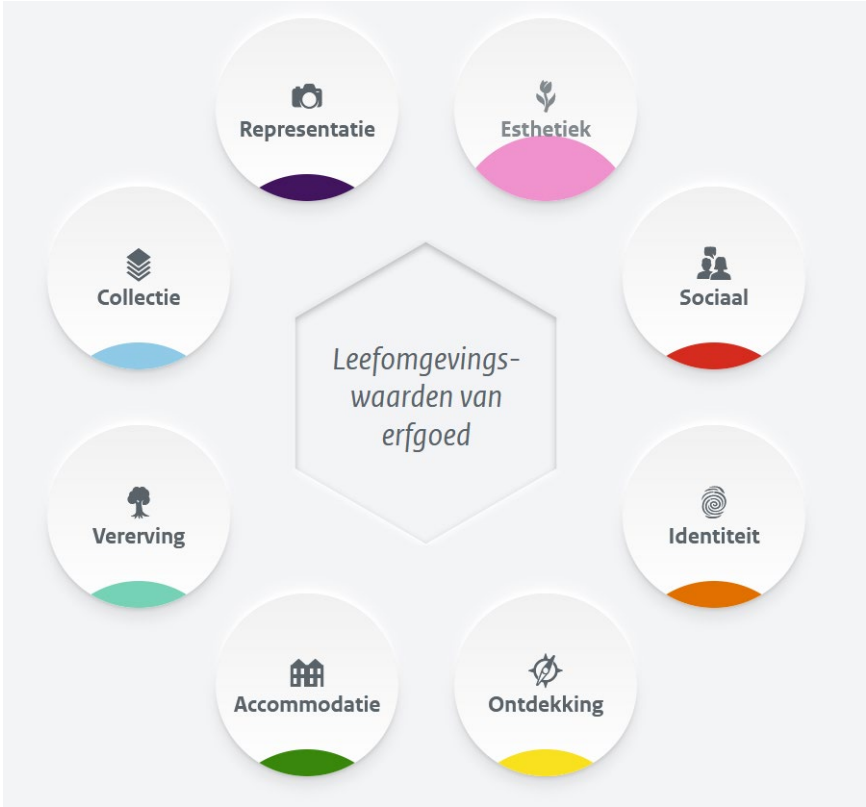

Selectiecriteria

- Hoe gaan we tot selectie komen: toppers of per type gebied aantal kiezen?
- Op basis waarvan: gaafheid, representativiteit, verdeling over het land?
- Hoe groot mag de set zijn?

Samenwerking met het land

Regionale sessies in 2026 met gemeenten, provincies, deskundigen en erfgoedverenigingen:

- Welke gebieden zijn van nationaal belang en waarom?
- Welk beleid zou passend zijn en welke instrumenten hebben we daarvoor?

Mogelijke Post 65 gebieden van nationaal belang in Noord-Brabant en Limburg

	Naam	type	gemeente	provincie
1	Stammenderbos	recreatiegebied	Sittard-Geleen	Limburg
2	Strijthagen, Landgraaf	recreatiegebied	Landgraaf	Limburg
3	Watersportcentrum Midden Limburg	recreatiegebied	Roermond en Leudal en Maasgouw	Limburg
4	Mergelland	ruilverkaveling	Eijsden-Margraten	Limburg
5	Boschstraatkwartier	stadsvernieuwing	Maastricht	Limburg
6	Haesselderveld	woonwijk	Sittard-Geleen	Limburg
7	Land van Ooit	recreatiegebied	Drunen (Heusden)	Noord-Brabant
8	Beekse Bergen	recreatiegebied	Hilvarenbeek	Noord-Brabant
9	Kempervennen	recreatiegebied	Valkenswaard, Westerhoven	Noord-Brabant
10	Oirschot-Best	ruilverkaveling	Oirschot, Best, Boxtel	Noord-Brabant
11	Gele Hoeve, Molenhoek	woonwijk	Rosmalen (Den Bosch)	Noord-Brabant
12	De Hellen	woonwijk	Goirle	Noord-Brabant
13	Haagse Beemden	woonwijk	Breda	Noord-Brabant
14	Geestenberg	woonwijk	Eindhoven	Noord-Brabant
15	Tweevoren	woonwijk	Nuenen	Noord-Brabant
16	Campus Tilburg University	universiteitscampus	Tilburg	Noord-Brabant

Vragen voor groepsgesprekken

1. In hoeverre onderschrijft of herkent u het nationaal belang van deze gebieden?
2. Als u een prioritering zou moeten aanbrengen in de gebieden en een top-3 moest kiezen, hoe zou die er uitzien?
3. Vindt u dat de genoemde gebieden een goede afspiegeling vormen van de belangrijkste Post 65-gebieden uit uw provincie?
4. Mist u gebieden in deze provincies die volgens u wél van nationaal belang zijn?
5. Heeft u aanvullende informatie over één of meerdere van de hierboven genoemde Post 65-gebieden die relevant is voor de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed?
6. Wilt u de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed nog iets meegeven voor het verdere proces rond Post 65 gebieden?